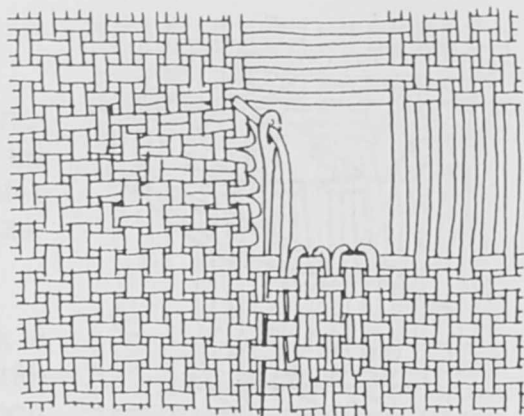

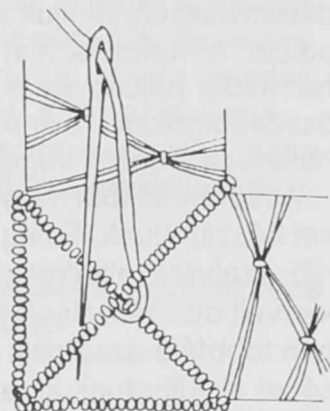
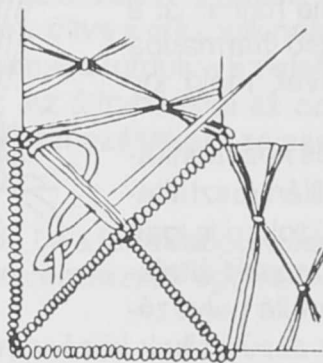
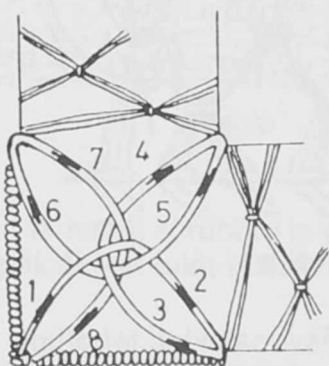
8. a. ábra

8. b. ábra

2. A kihúzandó szálakat a jelöléstől 1,5 cm-rel beljebb elnyírjuk és a bentmaradó szálak végeit tűbe fűzve a szövással azonosan az alapba húzzuk (8. b. ábra).

Ha szélesebb az aszúr, a sarkos mintánál kialakult nagyobb négyzetbe hímzőfonalból pókot készítünk. Póknak nevezzük azt a hímzőfonalból készített összekötő alakzatot, amelyet az áttört technikáknál alkalmazunk. A négyszögű lyukba átlósan szálakat húzunk (9. ábra), amelyeket besodrunk. A besodrást a tű fokával készítsük úgy, hogy a tű hegye ne akadjon be a szálakba. A szálak átlós kihúzásának befejezésétől indulva a középpontig, besodorjuk a pálcát.

9. ábra

Azután a mellette levő pálcá külső (a négyszög területén lévő) végébe öltünk, és ismét a középpont felé haladva készítjük a sodrást, amelyet célszerű mindig a külső végétől a középpont felé haladva végezni, így elkerüljük, hogy a besodrott pálcákba behúzza kelljen vezetni a szálát a következő kezdéshez. A sodrás után a minta közepétől indulva a pálcákat tetszés szerinti szakaszon pókhálószerűen csigavonalban összekapcsolhatjuk. A munka végén a szálát az egyik sodratba behúzzuk.

KISHÁZI VERONIKA

Textiltechnika

Ez a címe Kisházi Veronika könyvének, amelyet a Pedagógus Szakma Megújítása Projekt pályázatán nyert támogatás alapján a Nemzeti Tankönyvkiadó adott ki, huszonkét ív terjedelemben, sajnos csak 540 példányban, 760,- Ft-os borsos áron.

A könyv, műfaját tekintve, tanítási segédlet, amely a tanítóképző főiskolák háztartási ismeretek oktatását kívánja segíteni. Célját nyilván eléri, de ezen túlmenően, bármely érdeklődő olvasó számára hasznos és élvezetes ismereteket nyújt mind kultúrtörténeti szempontból, mind az otthoni felhasználás tekintetében.

A szerző három fő részre osztotta művét. Az első rész címe Textilipari alapismeretek. Ez történeti áttekintéssel kezdődik. Megtudjuk belőle, hogy a kézi kötést például már i.e.

XIX. századból származó festményen ábrázolták, vagy a kézi szövészek legkorábbi ábrázolása i.e. VII. évezredből való. Az alapismertetek következő fejezete a nyersanyagokkal és csoportosításukkal foglalkozik, végül e nyersanyagok legfontosabb tulajdonságai kerülnek felsorolásra.

A könyv második része a Textilipari termékek és gyártásuk című fő fejezet. Ebben rendre a fonalak, cérnák, a szövetek, a kötött-hurkolt kelmék, fonás és szövés nélküli anyagok kerülnek ismertetésre.

A legérdekesebb és sok részében otthoni környezetben is hasznosítható a harmadik, Textiltechnikák című rész. Ennek tárgya az alábbi technikák leírása: fonás, fonatok, szövés, hurkolás, horgolás, kézi kötés, vert csipke, hímzés és végül szabás-varrás.

Az egyes eljárások ismertetésénél a szerző először leírja magát a műveletet, pl.: „Fonás alatt a mindennapi életben a 3 szálból való fonást (a szélső szálnak a mindenkori középső szálon való keresztbe fektetése) értjük, amelynek folyamatos ismétlésével fonatot kapunk. Fonni azonban nemcsak 3 szálból lehet, hanem tetszés szerintiből is.” Vagy „Szövés: a feszesen kihúzott, párhuzamosan elhelyezett láncfonalak (felvetőfonalak) a vetülékfonalakkal való merőleges keresztezése a síkban, a láncfonalakon különböző módon történő oda-vissza átbujtatásával.” A fogalmi ismertetés után az illető technika eszközeinek leírását találjuk meg, majd a szükséges anyagokét. Ezután az alapelemek kerülnek sorra mint pl. kezdőszem, láncszem, rövidpálca stb., (a horgolásnál,) vagy sima szem, fordított szem, fogyasztás, szaporítás stb. (a kézi kötésnél). Az alapelemek után a bonyolultabb minták következnek, végül a diszítés és összeállítás.

A könyv ábrái részben elkészült munkák fényképei. Az ábrák tekintélyes része azonban rajz, amelyeket maga a szerző készített. Ezek a magyarázó rajzok eligazítják a kísérletező kedvű olvasót, ha a leírtakat saját kezűleg akarja kipróbálni.

Tanár és egyidejűleg háziasszony kollégáimnak szeretettel ajánlom ezt a munkát.

Kisházi Veronika: Textiltechnika, PSzM Projekt – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993., 760,- Ft.

TAKÁCS VIOLA

Ismét az emberről

Már az Íme, az ember! kötet tematikája is jelezte Kamarás István kutatói és gyakorlati munkájának antropológiai hozadékát. Míg azonban ebben a munkájában a kiérlelt dialóguspozíciók keretében jelentkező komplex embertant vehettünk kézbe – természetesen a párbeszédnek folytathatóságának ígéretével és igényével – addig jelen kötet összegyűjtött tanulmányai és esszéi a háttéranyag összetett szövedékébe enged bepillantást.

Nézzük a kötet írásainak rendezőelveit. *Emberkép: áttekintő kép* fejezetcím alá sorolta be Kamarás István azokat az elméleti antropológiai tanulmányait, amelyek a különböző diszciplínák organizálásával kiteljesítik az emberről való tudásunk lehetséges irányait. Mind az áttekintő esszéisztikus hangvétel (*Íme: az ember*), mind az általános szociológiai megközelítések (*Emberképtár*, *Emberségünk ezer emberkép tükrében*) mintegy előkészítik a társadalmi szférákban kívánatos értékek felvázolását (*Egy humán reform körvonala*), illetve ezeknek speciális vetületét, a keresztény reformelképzelések összegzését (*Jól-létünk reformja*). Ennek a blokknak talán a *Zsolnai Lászlóval* közösen készített, *Egy humán reform körvonala* című darabja jelzi a legátfogóbban az elméleti komplexitást és gyakorlatorientáltságot, amelyet a „kamarási-embertan” leginkább sajátjáéna tudhat. Egy elképzelt és jórészt pragmatikus érvényességre is számot tartható humanizációs reform az egyes társadalmi szférák – oktatás, kultúra, egészségügy, vallás – neuralgikus